

УДК 633.63.631.531.12

ГЛЕВАСЬКИЙ В.І. канд.. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

e-mail: glevas@ukr.net

ВПЛИВ ПЕРЕДПОСІВНОЇ ПІДГОТОВКИ НАСІННЯ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ НА ПОЛЬОВУ СХОЖІСТЬ

Продуктивність рослин в значній мірі залежить від якості посівного матеріалу. Для покращання якості насіння цукрових буряків і умов його проростання використовують різні способи передпосівної обробки, до яких належить інкрустація і дражування. В Україні в продовж тридцяти років крім каліброваного протруєного насіння, використовують інкрустоване, дражоване та капсульоване насіння. Однак існують різні думки щодо впливу обробки насіння на польову схожість, ріст та продуктивність фабричних цукрових буряків.

Мета досліджень є вивчення особливостей формування врожаю цукрових буряків інкрустованим та дражованим насінням в конкретній зоні. Польові досліди звітного року закладали на дослідному полі ННДЦ БНАУ. Схема досліду включала наступні варіанти: 1) сівба протруєним насінням (контроль), 2) інкрустованим фракція 3,5-4,5 мм., 3) інкрустованим 4,5-5,5 мм., 4) дражованим. Для проведення досліду в Київському насінневому заводі заготовляли вищезгадане насіння з однаковою лабораторною схожістю триплоїдного гібриду «Олександрія». Площа облікової ділянки становила 25м.кв. Повторність чотириразова.

Результати досліджень показали що динаміка появи сходів залежить як від гідротермічних умов післяпосівного періоду, так і від способів підготовки насіння. Так через нестачу вологи тривалість появи сходів була розтягнутою. При сівбі інкрустованим насінням на перший день від появи їх було 43,5% на десятій – 100%, дражованим – відповідно 20,2% і 78,3%.

Важливим критерієм оцінки сходів є показник, що визначає кількість одержаних сходів (польова схожість) від загальної кількості висіяного насіння. Польова схожість залежить від багатьох факторів: метеорологічних, агротехнічних та способів підготовки насіння. При посушливих умовах 2012 року найнижчу польову схожість 46,5% отримали за сівби дражованим насінням, найвищу інкрустованим фракції 3,5-4,5 мм. При сівбі протруєним насінням вона була на 10,0% нижчою ніж інкрустованим насінням.

Отже, в результаті проведених досліджень попередньо встановлено, що в посушливих умовах недостатньої кількості опадів за період від сівби до сходів негативно вплинули на проростання дражованого насіння цукрових буряків в порівнянні з інкрустованим.